

Andrzej Cetera, Jerzy Okoński

Wietrzychowice, st. 7, gm. loco, woj.
tarnowskie, AZP 100-64/62

Informator Archeologiczny : badania 29, 78-79

1995

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wieliczka, st. 11
gm. loco, woj. m. krakowskie
AZP 104-57/11

Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka

Badania prowadził K. Reguła. Finansowane przez Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka. Siedemnasty sezon badań. Osada produkcyjno-mieszkalna z okresu przedrzymskiego, wpływów rzymskich, wczesnego średniowiecza, średniowiecza i czasów nowożytnych XV-XVI w. Ślady osadnictwa neolitycznego.

Kontynuowano badania zachodniej partii osady, w ramach trzech wykopów o łącznej powierzchni 110 m². Pod grubymi, 40-80-centymetrowymi nawarstwieniami kulturowymi, zawierającymi materiał zabytkowy z okresu wpływów rzymskich, wczesnego średniowiecza, średniowiecza i czasów nowożytnych, odsłonięto na głębokości 80-100 cm 3 paleniska otwarte, 7 jam kulturowych, obiekt rowkowy, skupisko kamieni oraz 5 kolistych, owalnych i prostokątnych śladów po słupach, z okresu późnorzymskiego (faza B₂/C₁-C₃), piec kopułowy służący do wypieku chleba z wczesnego średniowiecza (XII-poł. XIII w.) i pochówek szkieletowy mężczyzny w wieku adultus maturus z czasów nowożytnych lub współczesnych. Dokończono również eksplorację dużej kolistej jamy-piwniczki ze schodami wybranymi w gliniastym podłożu, wewnątrz której natrafiono na prostokątną skrzynię drewnianą, a także obiektu ziemiankowego z rotacyjnym kamieniem żarnowym w środku, datowanych na fazę C₃ okresu wpływów rzymskich.

Na ruchomy materiał zabytkowy składają się fragm. i całe naczynia z wspomnianych wyżej okresów chronologicznych, liczne przedmioty żelazne, m.in. nóż, osetki i gładziki z piaskowca, bryłki żużla żelaznego, kości zwierzęce, polepa z odciskami bierwion drewnianych i przedmiot gliniany, formą zbliżony do podpór używanych do podtrzymywania naczyń warzelniczych na paleniskach.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka. Badania będą kontynuowane w roku przyszłym.

Wielądź, st. 1, gm. Płużnica, woj. toruńskie — patrz: wczesne średniowiecze

Wietrzychowice, st. 7
gm. loco, woj. tarnowskie
AZP 100-64/62

Pracownie Konserwacji Zabytków Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska w Tarnowie

Badania prowadzili mgr mgr Andrzej Cetera i Jerzy Okoński (autor sprawozdania). Finansowane przez Zakład Poszukiwań Nafty i Gazu w Krakowie. Osada kultury przeworskiej, ślady osadnictwa wczesnośredniowiecznego.

Stanowisko zostało odkryte w 1987 r. w trakcie AZP na terenie lewobrzeża końcowego biegu Dunajca. W rejonie licznych stanowisk głównie kultury przeworskiej (m.in. znane cmentarzyska z Jadownik Mokrych) odkryto ok. 70 nowych, w większości osad z okresu wczesnorzymskiego. Na stanowisku 7 wystąpiły również nieliczne skorupy wczesnośredniowieczne oraz materiały nowożytne. Osada zlokalizowana została na wyraźnej krawędzi terasy nadzalewowej starorzecza Dunajca, na łagodnym wyniesieniu o ekspozycji południowo-zachodniej.

W związku z lokalizacją w południowej części stanowiska odwiertu poszukiwawczego ZPNiG w Krakowie (wiertnia Wietrzychowice-1) prace ziemne objęte zostały nadzorem archeologicznym. Na powierzchni 12 arów odsłonięto i wyeksplorowano 4 obiekty archeologiczne. W zachodniej części terenu zlokalizowano skupisko trzech jam o gruszkowatym

lub owalnym rzucie i wymiarach 2,2 x 1,8, 1,8 x 1,3 oraz 3,2 x 1,24 m, przy miąższości od 0,14 do 0,72 m. Treść wypełnisk stanowiła brunatna, zgliniona próchnica z komponentami kulturowymi. Dna obiektów były płaskie. W obiekcie 3/95 denna część jamy była intensywnie nasycona spalenizną, a w zachodniej części wypełniska odsłonięto dołek postępowy. Leżący w odległości 30 m na południowy wschód obiekt 4/95 miał rzut prostokąta z zaokrąglonymi narożnikami, o wymiarach 3,84 x 1,9 m, łagodnie nachylone ścianki boczne i nieckowate dno. W wypełniku wyróżniała się kilkucentymetrowa warstwa polepy i spalenizny w dnie. Interpretacja odkrytych obiektów jest niejednoznaczna. Uwzględnić trzeba znikomą ilość materiałów (od 7 do 12 fragm. ceramiki i podobna ilość kości zwierzęcych).

Wojnowo, st. 29
gm. Murowana Goślina,
woj. poznańskie
AZP 48-29/30

Poznańskie Towarzystwo Prehistoryczne w Poznaniu

Badania prowadził mgr Tomasz Kasprowicz. Finansowane przez EuroPol Gaz SA w Warszawie. Osada kultury wielbarskiej z późnego okresu wpływów rzymskich.

Badania ratownicze na stanowisku leżącym na trasie projektowanego gazociągu Rosja-Niemcy przeprowadzono w pasie o szerokości 13 m i długości 209,4 m, co łącznie daje powierzchnię 2722,2 m², czyli 27,2 ara.

Stanowisko położone jest na stoku niewielkiej doliny, przy czym różnica wysokości pomiędzy dnem a krawędzią na długości ok. 120 m osiąga wartość ok. 7-8 m. Tak znaczna deniwelacja przyczyniła się do częściowego zniszczenia stanowiska, szczególnie w jego górnych partiach.

Zarejestrowano 94 obiekty archeologiczne, w większości jamy postępowe, jamy o nieokreślonym charakterze, ziemianki oraz piec, prawdopodobnie związany z produkcją żelaza (żużel). Materiał ruchomy to głównie ceramika (834 fragm.), żużel, polepa, niewielka liczba kości zwierzęcych oraz jeden zielony paciorek szklany z oczkami i zapinka brązowa A VII s. 1. Charakter obiektów i materiału ruchomego sugeruje, że natrafiono na strefę produkcyjną osady. Chronologia tej części osady mieści się w zasadzie w późnym okresie wpływów rzymskich, i to w jego wcześniejszym odcinku, na co wskazują cechy technologiczne i morfologiczne ceramiki oraz zapinka grupy VII serii 1 wg Almgrena.

Kontynuacji badań na razie nie przewiduje się.

Wrzepia, st. 13
gm. Szczurowa, woj. tarnowskie
AZP 102-62/79

Muzeum im. Stanisława Fischera
w Bochni

Badania prowadził mgr Jerzy Okoński. Finansowane przez Muzeum w Bochni ze środków KBN. Osada kultury przeworskiej, ślady osadnictwa ze środkowej fazy wczesnego średniowiecza.

Wyeksplorowano wykop o powierzchni 24 m², zlokalizowany na południowej krawędzi rozległej osady o powierzchni kilku hektarów. Wyeksplorowano warstwę kulturową silnie zniszczonego stanowiska o maksymalnej miąższości 15 cm oraz odsłonięto pierwotną krawędź terasy ciekłu ograniczającego osadę od strony południowej.

Wyeksplorowano obiekt 1/95, który stanowiła kolistą jamę o średnicy 1,8 m na poziomie wyróżnienia na głębokości 30 cm. Nieckowate dno jamy sięgało głębokości 70 cm, a wyznaczał je poziom spalenizny oraz warstwa polepy. W jamie w dwu poziomach występowały warstwy „sprasowanych” naczyń zasobowych. Bezpośrednio pod warstwą wierzch-